

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та інформатизації
Володимир ШАРАН
25 квітня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА
(Фонетика. Фонологія. Орфоєпія. Орфографія. Графіка)**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітні програми: Середня освіта (Українська мова і література),
Середня освіта (Українська мова і література, мова і література (англійська))
Статус дисципліни: обов'язкова
Факультет: української та іноземної філології
Кафедра: української мови
Мова навчання: українська
Дані про вивчення дисципліни

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни Кредити ЕКТС	Кількість годин					Самостійна робота	Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття							Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	1	II	180/6	60	30-	-	30	-	120	-	-	+
Заочна	1	I	150/5	16	8-	-	8	-	134	-	-	+

Робоча програма складена на основі освітніх програм та навчального плану підготовки фахівців **першого (бакалаврського)** рівня вищої освіти (240 кредитів ЕКТС)

Розробник:

Уляна ГАЛІВ, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено з гарантами освітніх програм:

Михайло ПАНОЧКО, кандидат філологічних наук, доцент

Ірина ДМИТРІВ, кандидат філологічних наук, доцент

Схвалено на засіданні кафедри української мови

Протокол № 3 від 24.02. 2023 р.

Завідувач кафедри Віра КОТОВИЧ

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету української та іноземної філології

Протокол № 3 від 31 березня 2023 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 4 від 25 квітня 2023 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати уявлення про предмет і завдання курсу «Сучасна українська літературна мова», проблеми й перспективи розвитку української мови, походження та становище української мови в умовах бездержавності, фонетику як науку, її основні звукові одиниці та звукові засоби мови, основні аспекти вивчення мовних звуків, артикуляційно-акустичну класифікацію звуків, фонологію як науку, систему голосних та приголосних фонем сучасної української літературної мови, модифікації фонем, морфонологічні чергування голосних та приголосних фонем, структуру складу, його типи, наголос, інтонацію, особливості вимови голосних і приголосних звуків, предмет і завдання орфоепії, орфографії та графіки; допомогти студентам практично оволодіти орфоепічними, орфографічними, графічними, акцентуаційними нормами, підвищити загальну грамотність і культуру усного й писемного мовлення.

Завдання:

- ознайомити студентів із мовними нормами української мови, різновидами лінгвоциду української мови, діалектною базою української мови, предметом фонетики, принципами розмежування сегментних та суперсегментних засобів мови, артикуляційно-акустичною класифікацією мовних звуків, основними поняттями фонології, принципами виділення фонем, фонологічними школами, системою голосних та приголосних фонем, диференційними ознаками фонем, різновидами позиційних та комбінаторних змін, особливостями морфонологічного чергування голосних і приголосних фонем, теоріями складу, принципами складоподілу, різновидами наголосу, типами інтонації, нормами вимови голосних і приголосних звуків, основними принципами орфографії та особливостями української графіки.

- сприяти засвоєнню основних теоретичних положень з фонетики, фонології, орфоепії, орфографії, морфонології сучасної української літературної мови;

- ознайомити студентів із особливостями фонетичної, фонематичної, орфоепічної, графічної, орфографічної систем сучасної української літературної мови;

- на основі теоретичних відомостей сформувати навички фонетичного, фонематичного, орфоепічного, графічного, орфографічного аналізів мовних одиниць;

- навчити студентів виділяти основні звукові одиниці мови, сегментні та суперсегментні звукові засоби мови, основні поняття фонології, систему голосних та приголосних фонем української мови, їх диференційні ознаки, сильну і слабку позицію, класифікувати голосні і приголосні звуки української мови, розрізняти позиційні та комбінаторні зміни, морфонологічні чергування голосних та приголосних фонем, типи складів, різновиди наголосу, типи інтонації, особливості вимови голосних та приголосних звуків та основні принципи української орфографії;

- розвивати в студентів вміння працювати з науковою та методологічною літературою, словниками та довідниками.

Розвинути у здобувачів вищої освіти такі **компетенності**:

- здатність зберігати та примножувати моральні, духовно-культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність спілкуватися державною мовою в її усній та писемній формах;

- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

- здатність до організації та проведення різних форм позакласної та позашкільної роботи;

- здатність формувати, розвивати й постійно вдосконалювати мовно-комунікативні уміння й навички рідною та іноземною мовами з урахуванням синхронно-діахронного аспекту;

- здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у спонтанних ситуаціях спілкування (офіційна, неофіційна, нейтральна),

для розв'язання цільових комунікативних завдань.

- здатність цілеспрямовано добирати, систематизувати, інтерпретувати й зіставляти мовні, літературні та фольклорні факти;
- здатність здійснювати поліаспектний лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів з вільним володінням фаховою термінологією;
- здатність до літературного редагування та коригування текстів, до організації ділової комунікації.

Програмні результати:

- володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікативну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами;
- доносити зрозуміло й недвозначно професійні знання, обґрунтування та висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами;
- знати й розуміти мову як систему, специфіку художньої літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, в еволюційно-діалектичному аспекті, уміти застосовувати ці знання в педагогічній діяльності;
- знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати в практичній діяльності; здійснювати літературне редагування й коригування текстів; знати загальні дискурсивні стратегії та принципи створення текстів різних жанрів і стилів;
- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх у професійній діяльності;
- використовувати мови, що вивчаються, в усній та писемній формах у цільових жанрово-стильових ситуаціях спілкування (офіційна, неофіційна, нейтральна) для розв'язання різногранних освітньо-комунікативних завдань;
- здійснювати поліаспектний лінгвістичний та літературознавчий аналізи текстів різних стилів і жанрів з вільним володінням фаховою термінологією;
- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх у професійній діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою вивчення курсу є попередні навчальні дисципліни: «Практикум з української мови», «Вступ до мовознавства», «Старослов'янська мова».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- основні поняття, термінологічний апарат із фонетики, фонології, морфології, орфоепії, графіки, орфографії;
- орфоепічні, орфографічні, графічні, акцентуаційні норми української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;
- особливості фонетичного й фонологічного аспектів вивчення звукового складу української мови;
- систему фонем сучасної української літературної мови, класифікацію голосних і приголосних, функції фонем як мовної одиниці;
- основи фонетичної й фонематичної транскрипцій;
- звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення;
- історичні чергування голосних і приголосних фонем української мови;
- просодичні одиниці української мови;
- орфоепічні норми в системі вокалізму та консонантизму;
- співвідношення букв і фонем української мови;
- становлення орфографії української мови, принципи української орфографії.

уміти:

- вільно спілкуватися державною мовою усно і письмово, використовувати її для організації ефективної комунікації та навчання;
- класифікувати фонему і звуки сучасної української літературної мови;
- розрізняти звуки і фонему;
- записувати слова, тексти фонетичною та фонематичною транскрипціями;
- здійснювати фонетичне членування мовленнєвого потоку;
- характеризувати звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення;
- визначати співвідношення букв і фонем у словах української мови;
- виявляти та характеризувати звукові зміни та чергування, знати їх історичну основу;
- вміти аналізувати свою і чужу вимову, виявляти порушення орфоепічних та пунктуаційних норм;
- виокремлювати основні етапи становлення орфографії української мови, характеризувати етапи української орфографії;
- виконувати повний фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів;
- дотримуватися правил академічної доброчесності.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною ЄКТС.

А (90–100) – «відмінно» (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок): отримує студент, який знає основні поняття, термінологічний апарат із фонетики, фонології, морфонології, орфоепії, графіки, орфографії; орфоепічні, орфографічні, графічні, акцентуаційні норми української літературної мови та вміє їх застосовувати у практичній діяльності; особливості фонетичного й фонологічного аспектів вивчення звукового складу української мови; систему фонем сучасної української літературної мови, класифікацію голосних і приголосних, функції фонем як мовної одиниці; основи фонетичної й фонематичної транскрипцій; звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення; історичні чергування голосних і приголосних фонем української мови; просодичні одиниці української мови; орфоепічні норми в системі вокалізму та консонантизму; співвідношення букв і фонем української мови; становлення орфографії української мови, принципи української орфографії; вільно спілкується державною мовою усно і письмово, використовує її для організації ефективної комунікації та навчання; класифікує фонему і звуки сучасної української літературної мови; розрізняє звуки і фонему; записує слова, тексти фонетичною та фонематичною транскрипціями; здійснює фонетичне членування мовленнєвого потоку; характеризує звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення; визначає співвідношення букв і фонем у словах української мови; виявляє та характеризує звукові зміни та чергування, знає їх історичну основу; уміє аналізувати свою і чужу вимову, виявляє порушення орфоепічних та пунктуаційних норм; виокремлює основні етапи становлення орфографії української мови, характеризує етапи української орфографії; виконує повний фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів; дотримується правил академічної доброчесності.

В (82–89) – «добре» (вище середнього рівня з декількома помилками): отримує студент, який знає основні поняття, термінологічний апарат із фонетики, фонології, морфонології, орфоепії, графіки, орфографії; орфоепічні, орфографічні, графічні, акцентуаційні норми української літературної мови та вміє їх застосовувати у практичній діяльності; особливості фонетичного й фонологічного аспектів вивчення звукового складу української мови; систему фонем сучасної української літературної мови, класифікацію голосних і приголосних, функції фонем як мовної одиниці; основи фонетичної й фонематичної транскрипцій; звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення; історичні чергування голосних і приголосних фонем української мови; просодичні одиниці української мови; орфоепічні норми в системі вокалізму та консонантизму; співвідношення букв і фонем української мови; становлення орфографії української мови, принципи української орфографії; вільно спілкується державною мовою усно і письмово, використовує її для

організації ефективної комунікації та навчання; з окремими помилками класифікує фонemi і звуки сучасної української літературної мови; розрізняє звуки і фонemi; записує слова, тексти фонетичною та фонематичною транскрипціями; здійснює фонетичне членування мовленнєвого потоку; характеризує звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонem у потоці мовлення; визначає співвідношення букв і фонem у словах української мови; виявляє та характеризує звукові зміни та чергування, знає їх історичну основу; уміє аналізувати свою і чужу вимову, виявляє порушення орфоепічних та пунктуаційних норм; виокремлює основні етапи становлення орфографії української мови, характеризує етапи української орфографії; з незначними помилками виконує фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів; дотримується правил академічної доброчесності.

С (75–81) – «добре» (загалом правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок): отримує студент, який знає основні поняття, термінологічний апарат із фонетики, фонології, морфонології, орфоепії, графіки, орфографії; орфоепічні, орфографічні, графічні, акцентуаційні норми української літературної мови та вміє їх застосовувати у практичній діяльності; особливості фонетичного й фонологічного аспектів вивчення звукового складу української мови; систему фонem сучасної української літературної мови, класифікацію голосних і приголосних, функції фонem як мовної одиниці; основи фонетичної й фонематичної транскрипцій; звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонem у потоці мовлення; орфоепічні норми в системі вокалізму та консонантизму; співвідношення букв і фонem української мови; становлення орфографії української мови, принципи української орфографії; вільно спілкується державною мовою усно і письмово, використовує її для організації ефективної комунікації та навчання; класифікує фонemi і звуки сучасної української літературної мови; розрізняє звуки і фонemi; записує слова, тексти фонетичною та фонематичною транскрипціями; здійснює фонетичне членування мовленнєвого потоку; із незначними похибками характеризує звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонem у потоці мовлення; визначає співвідношення букв і фонem у словах української мови; виявляє та характеризує звукові зміни та чергування, знає їх історичну основу; уміє аналізувати свою і чужу вимову, виявляє порушення орфоепічних та пунктуаційних норм; виокремлює основні етапи становлення орфографії української мови, характеризує етапи української орфографії; із незначними помилками виконує фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів; дотримується правил академічної доброчесності.

Д (67–74) – «задовільно» (вище середнього рівня з декількома помилками): отримує студент, який ознайомлений з основними поняттями, термінологічним апаратом із фонетики, фонології, морфонології, орфоепії, графіки, орфографії; намагається застосовувати орфоепічні, орфографічні, графічні, акцентуаційні норми української літературної мови у практичній діяльності; на достатньому рівні знає класифікацію голосних і приголосних, функції фонem як мовної одиниці; основи фонетичної й фонематичної транскрипцій; звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонem у потоці мовлення; орфоепічні норми в системі вокалізму та консонантизму; співвідношення букв і фонem української мови; становлення орфографії української мови, принципи української орфографії; вільно спілкується державною мовою усно і письмово, використовує її для організації ефективної комунікації та навчання; класифікує фонemi і звуки сучасної української літературної мови; розрізняє звуки і фонemi; записує слова, тексти фонетичною та фонематичною транскрипціями; здійснює фонетичне членування мовленнєвого потоку; із суттєвими похибками характеризує звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонem у потоці мовлення; визначає співвідношення букв і фонem у словах української мови; намагається аналізувати свою і чужу вимову, характеризує етапи української орфографії; із помилками виконує фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів; дотримується правил академічної доброчесності.

Е (60–66) – «задовільно» (виконання відповідає мінімальним критеріям): отримує студент, який поверхово орієнтується в основних поняттях, частково ознайомлений з термінологічним апаратом із фонетики, фонології, морфонології, орфоепії, графіки, орфографії; не вміє застосовувати орфоепічні, орфографічні, графічні, акцентуаційні норми

української літературної мови у практичній діяльності; на мінімальному рівні знає класифікацію голосних і приголосних, функції фонем як мовної одиниці; основи фонетичної й фонематичної транскрипцій; звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення; орфоепічні норми в системі вокалізму та консонантизму; співвідношення букв і фонем української мови; становлення орфографії української мови, принципи української орфографії; з помилками спілкується державною мовою усно і письмово; не вміє правильно записати слова, тексти фонетичною та фонематичною транскрипціями; із суттєвими похибками характеризує звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення; не вміє визначити співвідношення букв і фонем у словах української мови, проаналізувати свою і чужу вимову, не знає, як схарактеризувати етапи української орфографії; із помилками виконує фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів; не цілком дотримується правил академічної доброчесності.

FX (35–59) – «незадовільно» (з можливістю повторного складання): отримує студент, який не орієнтується в основних поняттях і термінах, що використовуються в курсі «Сучасна українська літературна мова»; не може назвати основних функцій мови; допускає істотні помилки в користуванні мовними, нормами сучасної мови у межах професійної діяльності; не знає класифікації голосних і приголосних, неправильно характеризує звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення; має дуже слабе уявлення про фонетику і фонологію, не вміє визначити співвідношення букв і фонем у словах української мови, проаналізувати свою і чужу вимову, не знає, як схарактеризувати етапи української орфографії; не може виконати повний фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів; не дотримується правил академічної доброчесності.

F (0–34) – «незадовільно» (з можливістю повторного складання): отримує студент, який не орієнтується в основних поняттях і термінах, що використовуються в курсі «Сучасна українська літературна мова»; не може назвати основних функцій мови; допускає істотні помилки в користуванні мовними, нормами сучасної мови у межах професійної діяльності; неправильно характеризує звукові зміни (модифікації) голосних і приголосних фонем у потоці мовлення; має дуже слабе уявлення про фонетику і фонологію, не може виконати повний фонетичний (фонематичний, графічний, орфоепічний, орфографічний) аналіз слів, текстів; не дотримується правил академічної доброчесності.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- відповіді на практичних заняттях;
- самостійна робота;
- контрольна робота;
- співбесіда;
- екзамен.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ. Предмет, завдання курсу „Сучасна українська літературна мова” та його місце в системі лінгвістичних дисциплін. Українська мова – державна мова українського народу. Мовні обов’язки громадян. Становище української мови в умовах бездержавності українського народу. Лінгвоцид. Білінгвізм. Проблеми й перспективи розвитку української мови.

Походження української мови. Українська мова серед інших мов світу.

Діалектна основа української мови. Діалектна база української мови. Роль діалектів у становленні української літературної мови.

Фонетика. Аспекти вивчення мовних звуків. Основні звукові одиниці. Звукові засоби мови. Акустичні властивості звуків. Анатомо-фізіологічна база мовних звуків. Будова мовленнєвого апарату. Артикуляційна характеристика мовних звуків.

Артикуляційно-акустична класифікація голосних і приголосних звуків. Голосні звуки. Приголосні звуки. Фонетичний аналіз слова.

Основні поняття фонології. Фонема. Варіанти фонем. Інваріант фонем. Функції фонем. Фонологічні школи. Система голосних і приголосних фонем української літературної мови. Диференційні ознаки фонем. Сильні і слабкі позиції фонем.

Система голосних фонем. Система приголосних фонем.

Модифікації фонем. Комбінаторні та позиційні зміни звуків.

Синтагматика та парадигматика фонем. Кореляція фонем. Дистрибуція фонем. Частотність і сполучуваність фонем сучасної української літературної мови. Фонологічна транскрипція.

Поняття про морфонологію. Морфонологічні чергування голосних і приголосних фонем.

Структура складу в сучасній українській літературній мові. Склад як одиниця фонетики. Теорії складоподілу. Принципи складоподілу в сучасній українській мові. Типи складів.

Наголос та інтонація. Різновиди наголосу. Словесний наголос і його функції. Рухомий наголос. Головний та побічний наголос. Енклітики й проклітики. Інтонація, її функції. Типи інтонації.

Орфоепія. Норми вимови української літературної мови. Вимова голосних звуків. Вимова приголосних звуків. Вимова у групах приголосних. Причини порушення орфоепічних норм. Орфоепічний аналіз слова.

Орфографія. Принципи української орфографії. Поняття орфограми. Типи орфограм. Орфографічний аналіз слова.

Українська графіка. Алфавіт. Позначення голосних та приголосних на письмі. Небуквені графічні засоби. З історії української графіки. Графічний аналіз слова.

Орієнтовна тематика практичних занять

1. Фонетика.
2. Аспекти вивчення мовних звуків.
3. Артикуляційно-акустична класифікація мовних звуків.
4. Фонологія.
- 5-6. Лінгвістичний аспект вивчення звуків (голосні фонем).
7. Лінгвістичний аспект вивчення звуків (приголосні фонем).
8. Модифікації фонем у сучасній українській літературній мові.
9. Синтагматика та парадигматика фонем.
10. Морфонологія.
11. Морфонологічні чергування голосних фонем.
12. Морфонологічні чергування приголосних фонем.
13. Структура складу в сучасній українській літературній мові.
14. Наголос.
15. Інтонація.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

На самостійне опрацювання винесено такі теоретичні питання:

1. Лінгвоцид. Становище української мови в умовах бездержавності українського народу.
 2. З історії української фонетики.
 3. Фонологічні школи в українському та зарубіжному мовознавстві.
- Підготувати презентацію на тему «З історії української графіки».

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Контроль знань студентів здійснюється під час відповідей на практичних заняттях, написання самостійної та контрольної роботи, співбесіди з лектором. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Упродовж семестру студент може отримати максимально 100 балів: відповіді на практичних заняттях – 40 балів; самостійна робота – 10 б.; контрольна робота – 20 балів; співбесіда з лектором – 30 балів.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Відповіді на практичних заняттях	Самостійна робота	Контрольна робота	Співбесіда з лектором	Поточний контроль	Екзамен
40	10	20	30	100	100
Ваговий коефіцієнт				0,6	0,4

Студент може набрати максимальну кількість балів (40 б.) на практичних заняттях. 5 балів за одну відповідь можна отримати, даючи повні, розгорнуті відповіді на питання плану практичного заняття або ж за конструктивні й оригінальні доповнення.

Загальний бал (40 б.) відповідей на практичних заняттях обчислюється за формулою: $A/n \times 8$, де A – сума усіх поточних оцінок за п'ятибальною шкалою, включаючи оцінки «2», n – кількість цих оцінок (не менше двох), A/n – середня оцінка поточного контролю.

Самостійна робота (10 б.) проводиться в середині семестру й містить завдання теоретичного і практичного характеру.

Контрольна робота (20 б.) проводиться в кінці семестру й містить завдання репродуктивного і проблемно-пошукового характеру.

Співбесіда з лектором (30 б.) проводиться в кінці семестру на основі заздалегідь запропонованого переліку питань і за наперед оголошеним розкладом.

Сумарна кількість балів з дисципліни $S_{\text{сум}}$ визначається за формулою:

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот}} + 0,4 \cdot S_{\text{екз}}$$

$S_{\text{пот}}$ – це кількість балів за поточний контроль, $S_{\text{екз}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Екзамен за талоном № 2 і перед комісією проводиться в письмовій формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ. ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне обладнання, програми Microsoft Office 2010, програма ZOOM для дистанційного навчання, Google Клас.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Волох О.Т. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Словотвір. К.: Вища шк., 1986. С. 130-182.
2. Винницький В. М. Українська акцентна система: становлення, розвиток. Львів, 2006. 578с.
3. Ключковський Б. Фонологічна концепція Петра Коструби. *Українська філологія; досягнення і перспективи*. Львів. 1994. С. 139-145..
4. Лобода В. В. Фонетика і фонологія. *Сучасна українська літературна мова* / За ред. М. Я. Плющ. К.: Вища школа, 1994. С.16-83.
5. Наконечна Л. Б. Сучасна українська мова: Фонетика. Орфоепія. Морфонологія. Графіка. Орфографія: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 108 с.
6. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика /За заг. ред І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1969. 435с.
7. Сучасна українська літературна мова: Підручник /А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін. За ред. А. П. Грищенка. К.: Вища школа, 2002. 439с.
8. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник /А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко та ін. К.: Знання, 2010. 270 с.

9. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін. За ред. М. Я. Плюща. 5-те вид. К.: Вища школа, 2005. 430с.
10. Сучасна українська мова: Підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; За ред. О. Д. Пономарева. К.: Либідь, 1997. 400 с.
11. Тоцька Н. І. Фонетика і фонологія. Сучасна українська літературна мова / за ред. А. П. Грищенка. К.: Вища школа, 1993. С.8-62.
12. Шевельов Ю. Нарис сучасної української літературної мови та інші лінгвістичні студії (1947-1953 pp.). К.: Темпора, 2012. 664 с.

Допоміжна література:

1. Бас-Кононенко О. В., Гнатюк Л. П. Українська мова. Теорія, завдання, тести: Навч. посіб. – К.: Знання, 2009. 405 с.
2. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства: Підручник. К.: Видавничий центр “Академія”, 2006. 336 с.
3. Качуровський І. Мова і фоніка. *Урок української*. 2001. № 6. С. 24 – 28.
4. Качуровський І. Поетична гра звуком. *Урок української*. 2000. № 5 – 6. С. 22 – 25.
5. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. К.: Видавничий центр “Академія”, 1999. 368 с.
6. Огієнко І. Наочна таблиця милозвучності української мови. *Дивослово*. 1996. № 5 – 6.
7. Остапченко О. В., Остапченко В. І. Істина народжується в змаганні. Українська мова в цікавих цифрах і фактах, загадках і запитаннях, іграх і конкурсах: Практ. посіб. К.: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. 2008. С. 32 – 38, 53 – 60, 91 – 92, 107 – 109.
8. Плющ Н. П., Бондаренко В. В. Сучасна українська мова. Орфоепія: Навч. посіб. К. 2007.
9. Пономарів О. Д. Фонема г і ґ: Словник і коментар. К.: Вид. центр "Просвіта", 1997. 40 с.
10. Потапенко О. І. Цікаве мовознавство. Біла Церква, 1996. 190 с.
11. Тоцька Н. І. Засоби милозвучності української мови. *Українське мовознавство*. К., 2000. Вип.22. С. 3.
12. Шило Г. Ф. Палатограми українських звуків і система фонем української мови. *Вопросы славянского языкознания*. Кн. 1. Львів, 1948. С. 226-231.
13. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. 3-тє вид. К.: Освіта, 1997. 254 с.
14. Dejna K Fonologiczny system języka ukraińskiego. *Biuletyn Polskiego towarzystwa językoznawczego*. Zesz. 10. Krakow, 1950. S. 149-153.

Довідкова література, словники:

1. Головашук С. І. Складні випадки наголошення: Словник-довідник. К.: Либідь, 1995. 192с.
2. Головашук С. І. Словник наголосів: Понад 20 000 слів. К.: Наук. думка, 2003. 320 с.
3. Орфоепічний словник / Укл. М. І. Погрібний. К.: Рад. шк., 1984. 629 с.
4. Орфоепічний словник української мови: В 2-х т. / За ред. М. М. Пещак. К.: Довіра. 2001 - 2003. Т.1. 955 с. Т.2. 922 с.
5. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. К.: Знання, 2004. 367 с.
6. Словник труднощів української мови: Біля 15 000 слів / Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Пазяк О. М. та ін.: За ред. С. Я. Єрмоленко. К.: Рад. шк., 1989. 336 с.
7. Українська літературна вимова і наголос: Словник-довідник. К.; Наук. думка, 1993. 345 с.
8. Українська мова. Енциклопедія. К.: Українська енциклопедія імені М. П. Бажана, 2004. 824 с.

Інформаційні ресурси:

1. Мовознавство: науково-теоретичний журнал www.movoznavstvo.org.ua/
2. Навчальні матеріали онлайн. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/>
3. Офіційний сайт української мови. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrainskamova.com/>
4. Світ слова. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://svitslova.com/>.

5. Електронний підручник з української мови (фонетика, лексика, морфеміка, словотвір, морфологія, синтаксис, стилістика) <http://www.mova.info/pidruchn.aspx>
6. Словник.net <http://www.slovnyk.net>
7. Словники України <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua>
8. Українська мова і література в школі: науково-методичний журнал http://www.undip.org.ua/news/fahovi_detail.php?ID=372
9. Українська мова. Енциклопедія. К., 2000. <http://izbornyk.org.ua/ukrmova/um.htm>